

Inhoud Oog in oog met Paramaribo

Voorwoord	13	
Verantwoording	15	
Inleiding	19	
Koloniale overheid en koningshuis		
1	Oud-gouverneur-generaal Juriaan François de Friderici, 1751-1812 Gedenksteen/grafmonument ca. 1813	25
2	Oud-gouverneur-generaal Karel Charles baron Bentinck, 1749-1811 Gedenksteen/grafmonument ca. 1813 <i>Twee monumenten verloren gegaan bij de grote stadsbrand van 1821</i>	25
3	Plein van 12 mei. Aangelegd plein 1874 <i>Zilveren kroningsfeest van koning Willem III</i>	28
4	Wilhelminaboom, 31 augustus 1898 <i>Week vol feestelijkheden bij troonbestijging van Wilhelmina</i>	32
5	Luitenant-adjudant Lodewijk Stumpf, 1840 - ca. 1890. Koperen plaat 1903 <i>De stichter van Buiten-Sociëteit 'Het Park'</i>	34
6	Jhr. Mr. T.A.J. van Asch van Wijck, 1849-1902. Borstbeeld 1904 <i>Gouverneur van Suriname en minister van Koloniën</i>	37
7	Mr. G.H. Barnet Lyon, 1849-1918. Borstbeeld 1908 <i>Van gewaardeerd agent-generaal tot omstreden bestuurder</i>	39
8	Koningin Wilhelmina, 1880-1962. Borstbeeld 1909 <i>Leprozerie Majella in Paramaribo krijgt geschenk van Wilhelmina</i>	42
9	Johan Eilerts de Haan, 1865-1910. Borstbeeld 1912 <i>Leider van de Corantijn-expeditie overlijdt tijdens de tocht</i>	45
10	Koning Willem III. 50 jaar afschaffing slavernij, 1863-1913. Medaillon 1913 <i>Een mythe over de afschaffing van de slavernij wordt ontmaskerd</i>	49
11	Abraham Crijnssenweg. Aangelegde weg 1917 <i>Vlootvoogd Crijnssen veroverde in 1667 Suriname op de Engelsen</i>	51
12	Koningin Wilhelmina, 1880-1962. Standbeeld 1923 <i>Cadeau bij 25-jarig regeringsjubileum</i>	53
13	Statuutboom of Mamabon. 1954	59

Radiotoespraak van Wilhelmina uit 1942 resulteert in gelijkwaardig rijksdeel

- 14 Eenheidsmonument of Mama Sranan. Beeldengroep 1965 61
Oproep tot eenheid in verscheidenheid
- 15 Statenmonument. Beeldengroep 1966 63
100 jaar Surinaams parlement 1866-1966

Religie

- 16 Dr. G.C. Steijnis, 1849-1891. Gedenksteen 1892 67
De strijd tegen het antisemitisme van gouverneur De Savornin Lohman
- 17 Wilhelmus Wulfingh, 1839-1906. Borstbeeld 1909 71
Oprichter van de melaatseninrichting Majella
- 18 Mevrouw A.G. Bos-Visser, 1842-1931. Gedenksteen 1935 75
Bedehuis Annetta opent deuren voor wezen en arme kinderen
- 19 Unitas Fratrum 500 jaar, 1457 - 1 maart - 1957. Gedenksteen 1957 77
Over de oorsprong van de Evangelische Broedergemeente
- 20 Petrus Donders, 1809-1887. Grafmonument 2010 80
Een leven lang werken tussen de melaatsen
- 21 Zusters Franciscanessen van Roosendaal, in Suriname vanaf 1856.
Gedenkzuil 2014 82
'Wie velen zullen onderwezen hebben, zullen schitteren als sterren'
- 22 Monument van de verdwenen graven. Gedenkzuil 2015 84
Begraafplaats Sarwa Oeday wordt respectvol gerenoveerd

Immigratie

- 23 Luchmon Sing, 1870-1922. Borstbeeld 1923 87
Succesvolle en steenrijke Brits-Indische immigrant
- 24 75 jaar Hindostaanse immigratie. Niemboom 1948 89
- 25 106 jaar Hindostaanse immigratie. Gedenksteen 1979 90
Belangrijk vanwege de geneeskrachtige bestanddelen
- 26 Dr. Sun Yat-sen, 1866-1925. Borstbeeld 1966 92
Grondlegger en eerste president van de Republiek China

Eric Kastelein *Oog in oog met Paramaribo. Verhalen over het herinneringserfgoed*

27	Algemeen Gemeenschapscentrum. 100 jaar Hindostaanse immigratie, 5 juni 1973. Gebouw 1980	95
	<i>Prachtig geschenk, tomeloos verval en de restauratie</i>	
28	Gunungan en Sana Budaya. 100 jaar Javaanse immigratie 1890-1990 Gedenkzuil 1990	98
	<i>Samenwerken volgens de ideeën van getong-royong en sambatan</i>	
29	Baba en Mai. 120 jaar Hindostaanse immigratie. Standbeeld 1994	101
	<i>Het symbool van alle Brits-Indische immigranten</i>	
30	Vriendschapsmonument 1853-2003. Gedenksteen 2003	103
	<i>In 1853 vestigen de eerste Chinezen zich in Suriname</i>	
31	Jai Kisan. 138 jaar Hindostaanse immigratie. Standbeeld 2011	105
	<i>Ode aan Hindostaanse kleinlandbouwers en rijstverbouwers</i>	
32	Janey Tetary, 1856-1884. Standbeeld 2017	106
	<i>Een strijdbare contractarbeidster vecht tegen uitbuiting</i>	

Economie

33	Firma C. Kersten & Co. Jubileum 150 jaar. Gedenksteen 1918	109
34	Firma C. Kersten & Co. Jubileum 200 jaar. Gedenkzuil 1968	110
	<i>De geschiedenis van het warenhuis C.K.C.</i>	
35	De Centrale Bank van Suriname. Gedenkzuil 1987	114
	<i>De Centrale Bank van Suriname bestaat 30 jaar</i>	
36	De Surinaamsche Bank 1865-1990. Beeld 1990	116
	<i>Het 125-jarig bestaan van De Surinaamsche Bank</i>	
37	Suriname Alcoholic Beverages. Beeld 1996	118
38	Sonny Ronald Ma Ajong, 1936-2013. Borstbeeld 2017	119
	<i>Moderne onderneming met internationaal bekende rummerken</i>	
39	Vertrouwen in Eigen Kunnen. 25 jaar Staatsolie. Beeldengroep 2005	120
40	Eddy Jharap, 1944. Borstbeeld 2005	121
	<i>Van nul naar één miljard USD omzet en verder</i>	
41	Carlho Wijdh. Coöperatieve Spaar- en Kredietbank Godo. Borstbeeld 2014	123
	<i>De geschiedenis van de Coöperatieve Spaar- en Kredietbank Godo</i>	

Slavernij

42	De Eerste Surinaamsche Huishoud- en Industrieschool. School 1938 <i>Geschenk bij herdenking van 75 jaar afschaffing van de slavernij</i>	125
43	Vrijheidsbeeld Kwakoe. Standbeeld 1963 <i>Symbol voor het gruwelijke tijdperk van de slavernij</i>	128
44	Herdenkingsboom. 1963 <i>Groenhart als herdenking aan 100 jaar afschaffing van de slavernij</i>	131
45	Kodjo, Mentor en Present. Plaquette 2000	132
46	Codjo, Mentor en Present. Plaquette 2018 <i>De verwoestende stadsbrand van 1832 wordt veroorzaakt door verzetsstrijders</i>	132
47	Monument 10 oktober 1760. Beeld 2006 <i>Dag van de Marrons markeert de eerste blijvende vrede</i>	136
48	Historische waterput met plaquette. 2013 <i>Geschenk bij herdenking 150 jaar keti koti</i>	138
49	Herinnering 155 jaar keti koti. Plaquette 2018 <i>Aankomst in Paramaribo van tot slaaf te maken Afrikanen</i>	140

Oorlog en strijd

50	Monument van de Surinaamse Gevallenen van de Tweede Wereldoorlog. Gedenkzuil 1950 <i>Militaire Willems-Orde voor oorlogsheld Harry Voss</i>	143
51	Dankbaarheidsmonument. Beeldengroep 1955 <i>De Surinaamse bevolking helpt Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog</i>	146
52	Monument van de Revolutie. Gedenkzuil 1981 <i>Het hoofdbureau van politie gaat in vlammen op</i>	150
53	Monument ter nagedachtenis aan slachtoffers van schending van mensenrechten vanaf 25 februari 1980. Beeld 1993 <i>Recht op een waardig leven en een waardig mens-zijn</i>	152
54	De doden van Fort Zeelandia. Plaquette 1995	154

Eric Kastelein *Oog in oog met Paramaribo. Verhalen over het herinneringserfgoed*

	<i>Doodstraffen door ophanging, moorden en standrechtelijke executies</i>	
55	Koreaans Oorlogsmonument, 1950-1953. Beeldengroep 2009	159
	<i>Surinaamse vrijwilligers strijden tegen communistische agressie</i>	
56	Nationaal monument Bastion Veere - 8 december 1982. Plaquette 2009	161
	<i>De dood van vijftien prominente Surinamers</i>	
57	TRIS-monument, 1945-1975. Gedenkzuil 2013	163
	<i>Een eerbetoon aan omgekomen dienstplichtigen</i>	
58	Monument Gesneuvelde Militairen en Burgers tijdens de Binnenlandse Oorlog 1986-1992. Gedenkzuil 2016	165
	<i>De gevolgen van de zes jaar durende vuile oorlog zijn immens</i>	
59	Monument voor Gesneuvelde Militairen 1986-1992. Gedenkzuil 2014	167
	<i>Een plek voor het verwerken van rouw en om te herinneren</i>	
60	Herinneringsmonument vermoorde Surinaamse Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gedenkzuil 2016	169
61	De Holocaust. Plaquette 2020	169
	<i>De 105 Surinaamse slachtoffers van de Shoah hebben eindelijk een 'stem'</i>	
62	OorlogsVrijWilligers, 3e Cie '48. Bank	172
	<i>'Australiëgangsters' actief bij de bevrijding van Nederlands-Indië</i>	

Cultuur, wetenschap en sport

63	Johannes Nicolaas Helstone, 1853-1927. Gedenkzuil 1948	175
	<i>Componist van wereldfaam blijft in Suriname</i>	
64	Twee Beelden. 1959	178
	<i>Nieuw gebouw van de Surinaamse Technische School</i>	
65	Koto Misi bij hotel Torarica. Standbeeld 1962	179
	<i>'Ze heeft ontegenzeggelijk gratie'</i>	
66	Dokter H.A. Mac Donald, 1931-1961. Borstbeeld 1971	181
	<i>Populaire arts en muzikant verongelukt met zijn Thunderbird</i>	
67	Surinaams Lyceum, 1966-1971. Beeld 1971	183
	<i>Leerlingen solidair met stakers in 1969: 'Geen brood, geen school'</i>	
68	Vader en Zoon. Beeldengroep 1977	185

	<i>Sticusa bevordert samenwerking op cultureel gebied</i>	
69	Anthony Nesty, 1967. Borstbeeld 1995	187
	<i>Sensationeel eerste goud op Olympische Spelen</i>	
70	Dr. Frits André Tjong Ayong, 1912-1993. Borstbeeld 1996	189
	<i>40 jaar geneesheer-directeur van het Sint-Vincentiusziekenhuis</i>	
71	Goswami Tulsidas, 1532-1623. Borstbeeld 1998	191
	<i>Zestiende-eeuwse Indiase filosoof en schrijver</i>	
72	André Kamperveen, 1924- 8 december 1982. Standbeeld 2000	193
	<i>De moord op een Surinaamse oud-profvoetballer</i>	
73	Eddy Snijders, 1923-1990. Borstbeeld 2003	195
	<i>Componist, dirigent, arrangeur, fluitist, klarinettist, kornettist</i>	
74	André Kamperveenstadion 50 jaar, 1953-2003. Plaquette 2003	197
	<i>Eerste sportstadion van Suriname</i>	
75	Trefossa, 1916-1975. Gedenkzuil 2005	199
	<i>Bedenker van het woord 'srefidensi' en auteur van het volkslied</i>	
76	Johanna Schouten-Elsenhout, 1910-1992. Borstbeeld 2011	201
	<i>Belangrijke dichteres en schrijfster in het Sranantongo</i>	
77	Trefossa, 1916-1975. Borstbeeld 2012	203
	<i>De grondlegger van de moderne Surinaamse poëzie</i>	
78	André Loor, 1931-2013. Borstbeeld 2012	205
	<i>De onnavolgbare vertelkunst van een boeroe</i>	
79	R. Dobru, 1935-1983. Plaquette 2014	207
	<i>Voordrachtskunstenaar, dichter en nationalist</i>	
80	Erwin de Vries, 1929-2018. Borstbeeld 2017	210
	<i>Internationale carrière van een veelzijdige kunstenaar</i>	
81	Sem Abrahams, Eenwiel fiets met plaquette 2019	215
	<i>Eerste Surinaamse wereldrecordhouder</i>	
82	Sophie Redmond, 1907-1955. Borstbeeld	218
	<i>'Meer dan arts alleen'</i>	
83	Mr. Johannes Martinus Theunissen, 1916-1998. Gedenksteen	221
	<i>Pionier van het onafhankelijk particulier onderwijs</i>	

- 84 Wojo Oema. Standbeeld 222
Historisch Poelepantje heeft een eigen marktvrouw
- 85 Professor dr. Paul Christiaan Flu, 1884-1945. Borstbeeld 224
Internationaal befaamde pionier op het gebied van medisch-hygiënische inzichten

Politiek en vakbond

- 86 Mr. dr. J.C. de Miranda, 1906-1956. Standbeeld 1961 227
Vooraanstaand jurist wordt eerste premier van Suriname
- 87 Pater Jozef Weidmann, 1899-1962. Borstbeeld 1966 229
Vriend van de Surinaamse arbeider
- 88 Johan Adolf Pengel, 1916-1970. Standbeeld 1974 231
Premier van drie kabinetten
- 89 Ronald Abaisa, 1944-1973. Beeld 1974 234
Vakbondsman raakt bij demonstratie dodelijk gewond
- 90 Pater Jozef Weidmann, 1899-1962. Standbeeld 1975 236
Belangrijke voorvechter van algemeen kiesrecht in Suriname
- 91 Anton de Kom, 1898-1945. Gedenkstee 1985 238
Politiek activist wordt zonder proces het land uitgezet
- 92 Anton de Kom, 1898-1945. Borstbeeld 1986 241
De schrijver van het boek 'Wij slaven van Suriname'
- 93 Cyrill Daal, 1936 - 8 december 1982. Standbeeld 1991 244
Voorzitter van de Moederbond strijdt voor vrije verkiezingen en democratie
- 94 Dr. ir. Frank Essed, 1919-1988. Borstbeeld 1995 246
Eerherstel na beschuldiging van corruptie door het Militair Gezag
- 95 Jagernath Lachmon, 1916-2001. Standbeeld 2002 248
Glinsterende parels in een 52-jarige politieke carrière
- 96 Henck Arron, 1936-2000. Standbeeld 2008 250
Handdruk en brasa bezegelen de onafhankelijkheid
- 97 Fred Derby, 1940-2001. Standbeeld 2012 252
Eén van de grondleggers en eerste voorzitter van de Surinaamse Partij van de Arbeid
- 98 Louis Doedel, 1905-1980. Borstbeeld 2013 254

	<i>Grondlegger vakbond zit levenslang in krankzinnigengesticht Wolfenbüttel</i>	
99	Hendrik G. Sylvester, 1933-1999. Borstbeeld 2014	256
	<i>De avatar van de vakbeweging</i>	
100	Jagernath Lachmon, 1916-2001. Standbeeld 2014	258
	<i>Grondlegger VHP in wit overhemd met opgestroopte mouwen en zwarte broek</i>	
101	Mr. L. Fred. Ramdat Misier, 1926-2004. Borstbeeld 2016	260
	<i>Waarnemend president tijdens het militaire bewind</i>	
Onafhankelijkheid		
102	Carillon. Onafhankelijkheid 1975. Gebouw 1978	263
	<i>Geschenk van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal</i>	
103	I love SU. 35 jaar 'srefidensi'. Letters 2010	265
	<i>Toeristische attractie ondanks kritiek</i>	
104	40 jaar Staatkundige Onafhankelijkheid, 1975-2015. Plaquette 2015	266
	<i>Officiële herdenking van 'srefidensi'</i>	
Samenleving		
105	J.F. Waakhuyzen, 1850-1891. Gedenksteen 1985	267
	<i>Broederschap Court Charity No. 7416 biedt sinds 1886 hulp aan leden</i>	
106	Monument 7 juni 1989. Gedenkmonument 1989	270
	<i>Grootste vliegramp met 176 doden veroorzaakt door 'pilot error'</i>	
107	One million trees programma. Boom 2003	273
	<i>Suralco plant 6500 bomen in Suriname</i>	
108	Maria Jacoba Paulina Oostburg-Cop, 1896-1982. Plaquette 2005	275
	<i>Het Surinaamse Padvindsters Gilde</i>	
109	Weduwe A.G.A. Uiterloo-Buttenbley. Wastobbe 2012	277
	<i>Sociaal werk onder de vrouwen uit Frimangron</i>	
110	Monument voor Inheemse gevallen en strijders. Plaquette en schilderij 2019	279
	<i>'Di strey ben musu strey, den no ben frede ...'</i>	
111	Monument voor de Politie. Beeld 2019	281
	<i>Tijdens het werk omgekomen politiemensen</i>	

Eric Kastelein *Oog in oog met Paramaribo. Verhalen over het herinneringserfgoed*

112	Ruben. Standbeeld	285
	<i>Zoontje van kunstenaar Jozef Klas stikt in oude koelkast</i>	
Buitenland		
113	Simón Bolívar, 1783-1830. Borstbeeld 1955	287
	<i>De grondlegger van de republiek Bolivia</i>	
114	Mahatma Gandhi, 1869-1948. Standbeeld 1959	289
115	Mahatma Gandhi, 1869-1948. Standbeeld 1962	289
	<i>Vaak startpunt voor Hindostaanse manifestaties</i>	
116	Andrés Bello, 1781-1865. Borstbeeld 1998	292
117	Hugo Chávez Frias, 1954-2013. Borstbeeld 2016	292
	<i>Het ontstaan van het Venezolaanse Instituut voor Cultuur en Samenwerking</i>	
118	General José Francisco de San Martín, 1778-1850. Borstbeeld 2017	295
	<i>De stichter van Argentinië</i>	
	Woord van dank	297
	Noten	299
	Bronnen	331
	Literatuur	333
	Kunstenaarsregister	343
	Personenregister	344
	Straatnamenregister	356